

Guía Docente				
Datos Identificativos				2016/17
Asignatura (*)	Psicoxerontoloxía	Código	652G03024	
Titulación	Grao en Educación Social			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuatrimestre	Terceiro	Obrigatoria	6
Idioma	CastelánGalego			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Psicología Evolutiva e da Educación			
Coordinación	Piñeiro Aguin, Isabel	Correo electrónico	isabel.pineiro.aguin@udc.es	
Profesorado	Piñeiro Aguin, Isabel Regueiro Fernández, Bibiana	Correo electrónico	isabel.pineiro.aguin@udc.es bibiana.regueiro@udc.es	
Web				
Descrición xeral				

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título
A1	Coñecer os campos da educación social e recoñecer novos ámbitos emerxentes.
A4	Distinguir os estadios evolutivos das persoas, e interpretar as súas implicacións educativas.
A9	Deseñar e desenvolver proxectos, programas e servizos nos diferentes campos de intervención profesional promovendo a participación e o desenvolvemento comunitario.
A13	Deseñar e levar a cabo proxectos de investigación elementais aplicables aos diferentes campos de intervención.
B1	Elaborar, analizar, sintetizar, valorar e transmitir criticamente a información.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe			Competencias / Resultados do título
Distinguir os estadios evolutivos das persoas e interpretar as súas implicacións educativas	A1	B1	C6
	A4		C7
	A9		C8
	A13		
Diseñar e levar a cabo proxectos de investigación elementais aplicables aos diferentes campos de intervención			C8
Diseñar e desenvolver proxectos, programas e servizos nos diferentes campos de intervención profesional promovendo a participación e o desenvolvemento comunitario	A13		
Elaborar, analizar, sintetizar, valorar e transmitir criticamente a información		B1	
Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse			C6
Asumir como profesional e cidadán a importancia do aprendizaxe ao longo da vida			C7

Contidos	
Temas	Subtemas
1. Retos psicosociais do envellecemento. A xubilación	1.1. O envellecemento demográfico. 1.2. Consecuencias do envellecemento demográfico. 1.3. A xubilación. 1.4. A preparación para a xubilación.

2. Funcionamento cognitivo nas persoas maiores.	2.1. A explicación do envellecemento: o modelo da competencia vs. o modelo do declive. 2.2. O envellecemento satisfactorio. 2.3. Cambios bio-psico-sociais no envellecemento. 2.4. Os procesos cognitivos no envellecemento: A intelixencia e a atención. 2.5 Os procesos cognitivos no envellecemento: a memoria. 2.6. Factores sociais e afectivo-motivacionais na velez. 2.7. Variables moduladoras do desenrollo cognitivo nas persoas maiores.
3. A dependencia	3.1 . Introducción . 3.2 . Caracterización da discapacidade . 3.3 . Caracterización da dependencia . 3.4 . Autonomía funcional e autonomía persoal . 3.5 . Autodeterminación . 3.6 . A Dependencia e avaliación ao longo dos anos . 3.7 . Factores sociodemográficos que afectan á dependencia : idade , discapacidade e familiares .
4. A demencia	4.1 . Introducción . 4.2 . Caracterización da demencia . 4.3 . Dimensións afectadas: 4.3.1 . Déficits cognitivos . 4.3.2 . Déficits sociais . 4.3.3 . Déficits afectivo - motivacional . 4.3.4 . Trastornos de comportamento . 4.4 . A avaliación psicolóxica da demencia : 4.4.1 . A avaliación psicolóxica das persoas maiores. 4.4.2 . Avaliación psicolóxica da demencia .
5. Intervención psicolóxica nas persoas maiores con dependencia	5.1 . Estimulación cognitiva : 5.1.1 . As principais características dos programas de estimulación cognitiva . 5.1.2 . Estratexias e técnicas psicolóxicas empregadas na estimulación cognitiva .
6. O coidado das persoas maiores con dependencia: Aspecto xerais.	6.1 . Introducción . Por que prestamos axuda a nosa familia? 6.2 . Características do coidador . 6.3 Que supón para a familia o coidado dunha persoa maior con dependencia ? 6.4 . Que supón para o coidador principal o coidado dunha persoa maior con dependencia?
7. Atención ao coidador non profesional das persoas maiores con dependencia.	7.1. A importancia do apoio social. 7.2. A avaliación e a intervención psicolóxica do coidador. 7.3. O sistema formal de apoio aos coidadores de maiores con demencia: a ?descarga? dos coidadores.

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Lecturas	A4 C6 C7	0	25	25
Proba obxectiva	A4 C7	2	2	4
Portafolios do alumno	A4 A9 C7	10	40	50
Traballos tutelados	A9 A13 B1	10	40	50
Sesión maxistral	A1 A4 C7 C8	20	0	20
Atención personalizada		1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Lecturas	Lectura de libros e posterior comentario en grupos sobre a temática da velez
Proba obxectiva	Exame tipo test
Portafolios do alumno	Prácticas de contidos desenrolados no aula
Traballos tutelados	O alumno deberá realizar un traballo tutelado sobre cada uno dos temas do programa. Para iso, apoiarase na bibliografía básica, que deberá ler obrigatoriamente. Estes traballos tendrán un peso máximo dun 30% na nota final
Sesión maxistral	Explicación teórico/práctica por parte da mestra

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición

Portafolios do alumno Traballos tutelados	A través das tutorías (presenciales e/ou non presenciais intentarase dar resposta aos problemas que o alumno poida ter con respecto á materia

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Portafolios do alumno	A4 A9 C7	Prácticas dos contidos do temario	40
Proba obxectiva	A4 C7	Exame tipo test	50
Traballos tutelados	A9 A13 B1	Traballos sobre a temática	10

Observacións avaliación

Fontes de información	
Bibliografía básica	- J. Sáez (Coord.) (2003). Educación y aprendizaje en las personas mayores . Madrid: Dykinson. - Fernández-Ballesteros, R., Moya, R., Íñiguez, J. y Dolores, M. (1999). ? ¿Qué es la psicología de la vejez?. Madrid: Biblioteca Nueva. - J. Lirio (Coord.) (2005). La metodología en Educación Social. Recorrido por diferentes ámbitos profesionales. Madrid: Dykinson. - Vega, J.L. y Bueno, B. (1995). ? Desarrollo adulto y envejecimiento. . Ed. Síntesis.
Bibliografía complementaria	- (). .

Recomendacións
Materias que se recomenda ter cursado previamente
Materias que se recomenda cursar simultaneamente
Materias que continúan o temario
Observacións

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías